

Zbiór Orzeczeń

OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO
NICHOLASA EMILIOU
przedstawiona w dniu 18 stycznia 2024 r.¹

Sprawa C-766/21 P

**Parlament Europejski
przeciwko**

**Axa Assurances Luxembourg SA,
Bâloise Assurances Luxembourg SA,
La Luxembourgeoise SA,**

Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij NV

Odwołanie – Artykuł 272 TFUE – Klauzula arbitrażowa umieszczona w umowie zawartej przez Unię Europejską – Artykuł 123 regulaminu postępowania przed Sądem – Pozwany, który nie złożył odpowiedzi na skargę – Wyrok zaoczny – Sprzeciw od wyroku zaocznego – Artykuł 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej – Artykuły 172 i 176 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości – Odpowiedź na odwołanie – Odwołanie wzajemne – Błąd w zakresie wykładni – Niewystarczające i wewnętrznie sprzeczne uzasadnienie

I. Wprowadzenie

1. Akty regulujące postępowanie przed sądami Unii Europejskiej można przyrównać do systemu kolejowego. Każdy z torów odpowiada określonej ścieżce proceduralnej; z kolei poruszające się po torach pociągi symbolizują sprawy wnoszone do tych organów sądowych. Na poszczególnych etapach rozwoju sprawy regulaminy postępowania służą jako sygnalizacja kolejowa, dzięki której pozostaje ona na właściwym torze, w stronę ostatecznego miejsca przeznaczenia.

2. Na prawnym szlaku, podobnie jak na jego kolejowym odpowiedniku, można jednak natrafić na rozjazdy. Odwołania, odwołania wzajemne i inne mechanizmy mogą zmienić bieg postępowania, umożliwiając, zawsze przy poszanowaniu ustalonych zasad proceduralnych, dojazd do miejsca przeznaczenia trasą alternatywną. W tym względzie, podobnie jak pociągi kursują dzięki sprawnie funkcjonującej sieci kolejowej, tak samo sprawy sądowe wymagają precyzyjnie określonych zasad proceduralnych, które umożliwiają ich sprawiedliwe i prawidłowe rozstrzygnięcie.

3. Niniejsza sprawa dotyczy zagadnień właśnie tej natury.

¹ Język oryginału: angielski.

4. W swoim odwołaniu Parlament Europejski zwraca się do Trybunału o uchylenie, w części, wydanego przez Sąd wyroku Parlament/Axa Assurances Luxembourg i in.², którym Sąd zasadniczo oddalił złożoną przez Parlament skargę zmierzającą do zasądzenia zwrotu kosztów poniesionych wskutek szkód wyrządzonych przez wodę w budynku Konrad Adenauer („zwanym dalej „budynkiem KAD”) w mieście Luksemburg (Luksemburg) w maju 2016 r.

5. Jednocześnie w niniejszej sprawie jedna z pozwanych w pierwszej instancji, spółka działająca pod firmą Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij NV (zwana dalej „NN”), wniosła odwołanie wzajemne, w którym domaga się uchylenia (innych części) zaskarżonego wyroku, w zakresie, w jakim Sąd zobowiązał ją, wyrokiem zaocznym, do zwrotu Parlamentowi części żądanych kosztów wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

6. Zgodnie z wnioskiem Trybunału Sprawiedliwości w mojej opinii skupię się na odwołaniu wzajemnym wniesionym przez NN. Okoliczności niniejszej sprawy dają jednak Trybunałowi możliwość przedstawienia dokładniejszych wyjaśnień w przedmiocie specyficznych cech postępowania zaocznego, co w tej sprawie jest o tyle istotne, że w mojej ocenie Sąd dopuścił się naruszenia prawa przy stosowaniu w tym względzie odpowiednich przepisów. W związku z tym w niniejszej opinii zajmę się również i tymi kwestiami.

II. Ramy prawne

A. Statut Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej

7. Artykuł 41 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej ma następujące brzmienie:

„Jeśli należycie zawiadomiona strona pozwana nie złoży pisemnych wniosków, wydaje się przeciwko tej stronie wyrok zaoczny. Od wyroku zaocznego można wnieść sprzeciw w terminie jednego miesiąca od zawiadomienia o nim. [...]”.

8. Zgodnie z art. 56 statutu:

„Odwołanie może zostać wniesione do Trybunału Sprawiedliwości w terminie dwóch miesięcy od zawiadomienia o orzeczeniu, od którego wnoszone jest odwołanie [...]”.

Odwołanie takie może zostać wniesione przez każdą stronę, której żądania nie zostały uwzględnione, w całości lub w części. [...]”.

B. Regulamin postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości

9. Artykuł 172 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości, zatytułowany „Strony uprawnione do złożenia odpowiedzi na odwołanie”, stanowi, że „[s]trona w danej sprawie przed Sądem mająca interes prawny w uwzględnieniu lub oddaleniu odwołania może złożyć odpowiedź na odwołanie w terminie dwóch miesięcy od doręczenia odwołania. [...]”.

² Wyrok z dnia 29 września 2021 r., T-384/19, EU:T:2021:630, zwany dalej „zaskarżonym wyrokiem”.

10. Artykuł 176 regulaminu postępowania przed Trybunałem dotyczy odwołanie wzajemnych. Zgodnie z jego paragrafem pierwszym „[s]trony określone w art. 172 [regulaminu postępowania przed Trybunałem] mogą wnieść odwołanie wzajemne w terminie przewidzianym na złożenie odpowiedzi na odwołanie”. W tym względzie, jak stanowi art. 178 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem, żądania odwołania wzajemnego mają na celu uchylenie, w całości lub w części, orzeczenia Sądu.

C. Regulamin postępowania przed Sądem

11. Artykuł 123 regulaminu postępowania przed Sądem, zatytułowany „Wyroki zaoczne”, stanowi:

„§ 1. Jeżeli Sąd stwierdzi, że pozwany, któremu skarga została prawidłowo doręczona, nie złożył odpowiedzi na skargę w [przepisanych] formie lub terminie [...], skarżący może, w terminie wyznaczonym przez prezesa, wnieść do Sądu o wydanie wyroku zaocznego.

§ 2. Pozwany, który nie złożył odpowiedzi na skargę, nie uczestniczy w postępowaniu zaocznym; nie doręcza mu się dokumentów procesowych, z wyjątkiem orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.

§ 3. W wyroku zaocznym Sąd orzeka zgodnie z żądaniami skarżącego, chyba że jest oczywiście niewłaściwy do rozpoznania skargi lub skarga jest oczywiście niedopuszczalna albo prawnie oczywiście bezzasadna.

[...]”.

12. Zgodnie z art. 166 regulaminu postępowania przed Sądem pozwany, który nie złożył odpowiedzi na skargę, może, zgodnie z postanowieniami art. 41 statutu, wnieść sprzeciw od wyroku zaocznego.

III. Okoliczności powstania sporu, postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

A. Okoliczności powstania sporu

13. Okoliczności powstania sporu przedstawiono szczegółowo w zaskarżonym wyroku³. Istotne dla niniejszej opinii okoliczności faktyczne można streścić w poniższy sposób.

14. W 2011 r. Parlament wszczął postępowanie o udzielenie zamówienia zmierzające do zawarcia umowy ubezpieczenia „tous risques chantier” („wszelkich rodzajów ryzyka na placu budowy”) w związku z prowadzeniem zakrojonych na szeroką skalę prac remontowo-budowlanych realizowanych w ramach projektu rozbudowy budynku KAD w mieście Luksemburg. Wybrana oferta została złożona przez spółki AXA Assurances Luxembourg SA (zwaną dalej „AXA”), Bâloise Assurances Luxembourg SA, La Luxembourgeoise SA oraz Delta Lloyd Schadeverzekering NV. W dniu 12 grudnia 2018 r. ta ostatnia spółka została przejęta przez NN (wszystkie te podmioty są dalej zwane łącznie „pozwanymi w pierwszej instancji”).

³ Zobacz w szczególności pkt 1–31 zaskarżonego wyroku.

15. W dniu 3 kwietnia 2012 r. Unia Europejska, reprezentowana przez Parlament, zawarła z pozwanymi w pierwszej instancji opisaną w zaproszeniu do składania ofert umowę ubezpieczenia wszelkich rodzajów ryzyka na placu budowy (zwaną dalej „umową CAR”). W umowie jako głównego ubezpieczyciela wskazano AXA⁴.

16. W następstwie intensywnych opadów deszczu w dniach 27 i 30 maja 2016 r. woda deszczowa z placu budowy budynku KAD przesączyła się do piwnic. Nagromadzonej wody nie dało się zebrać, co doprowadziło do zawilgocenia pomieszczeń, w których zainstalowano już urządzenia techniczne. W rezultacie urządzenia te zostały uszkodzone.

17. Ze względu na zaistniałe okoliczności przedsiębiorstwo sprawujące nadzór nad wykonywaniem głównych robót na tym placu budowy zgłosiło, w dniu 30 maja 2016 r., roszczenie ubezpieczeniowe. Pismem z dnia 15 lipca 2016 r. AXA, jako główny ubezpieczyciel, poinformowała Parlament, że z informacji przeanalizowanych przez jej specjalistów wynika, iż owe okoliczności nie są objęte umową CAR, a tym samym stwierdziła, że nie ponosi żadnej odpowiedzialności.

18. Pomimo wymiany pism oraz faktu zorganizowania spotkania AXA i Parlamentowi nie udało się dojść do porozumienia. Parlament skierował do pozwanych w pierwszej instancji formalne wezwanie do zapłaty, w którym dokonał wstępnego oszacowania szkody.

19. W dniu 28 listopada 2018 r. Parlament ponowił to wezwanie i wskazał, że poniósł szkodę w wysokości 800 624,33 EUR (bez podatku od wartości dodanej).

B. Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

20. W dniu 20 czerwca 2019 r. Parlament wniósł do Sądu skargę na podstawie art. 272 TFUE, w której domagał się zasądzenia od pozwanych w pierwszej instancji zwrotu kosztów związanych ze szkodami, jakie w maju 2016 r. zostały wyrządzone przez wodę w urządzeniach zainstalowanych w budynku KAD. Na poparcie swojej skargi Parlament podniósł sześć zarzutów.

21. W dniu 10 września 2019 r. AXA, Bâloise Assurances Luxembourg i La Luxembourgeoise złożyły do Sądu odpowiedź na skargę.

22. Sekretariat Sądu, który powziął informację o przejęciu Delta Lloyd Schadeverzekering przez NN, zawiadomił tę drugą spółkę, pismem z dnia 13 stycznia 2020 r., o wniesieniu skargi i wyznaczył jej termin na złożenie odpowiedzi na skargę.

23. NN nie złożyła odpowiedzi na skargę w przepisany terminie.

24. Pismem z dnia 29 czerwca 2020 r. sekretariat Sądu poinformował NN, że – zgodnie z art. 123 regulaminu postępowania przed Sądem, który odnosi się do wyroków zaocznych, oraz na wniosek Parlamentu – NN nie będzie już uczestniczyła w postępowaniu zaocznym oraz że zostanie jej doręczone jedynie orzeczenie kończące to postępowanie.

⁴ W dziedzinie ubezpieczeń w sytuacji, w której ubezpieczenie od istotnego rodzaju ryzyka zapewnia wiele zakładów ubezpieczeń, standardową praktyką jest wskazanie jednego zakładu ubezpieczeń jako głównego ubezpieczyciela. Taka spółka odgrywa rolę pierwszoplanową, choć ryzyko jest ponoszone wspólnie przez wszystkich zawierających umowę ubezpieczycieli.

25. W dniu 29 września 2021 r. Sąd, w pkt 2 i 4 sentencji zaskarżonego wyroku, oddalił skargę w zakresie, w jakim dotyczyła ona pozwanych w pierwszej instancji, z wyjątkiem NN. W pkt 1 i 3 sentencji tego wyroku Sąd zobowiązał NN do zwrotu Parlamentowi kwoty 79 653,89 EUR (która odpowiada kwocie roszczenia dochodzonego przez Parlament od NN) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, jak również do pokrycia kosztów postępowania zaocznego, w zakresie, w jakim postępowanie to dotyczyło tej spółki.

26. W dniu 18 listopada 2021 r. NN, zgodnie z art. 41 statutu i art. 166 regulaminu postępowania przed Sądem, wniosła sprzeciw od zaskarżonego wyroku, który jest wymierzony w pkt 1 i 3 jego sentencji. Postanowieniem z dnia 10 stycznia 2022 r. Sąd zawiesił postępowanie do czasu wydania przez Trybunał orzeczenia w sprawie rozpatrywanego odwołania.

IV. Postępowanie przed Trybunałem i żądania stron

27. Pismem z dnia 8 grudnia 2021 r. Parlament wniósł od zaskarżonego wyroku rozpatrywane odwołanie.

28. W odwołaniu Parlament wnosi do Trybunału o:

- uchylenie pkt 2 i 4 sentencji zaskarżonego wyroku;
- przekazanie sprawy Sądowi do ponownego rozpoznania;
- orzeczenie, że rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów, z wyjątkiem kosztów wskazanych w pkt 3 sentencji zaskarżonego wyroku, nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie; oraz
- tytułem żądania ewentualnego, o uchylenie pkt 2 i 4 sentencji zaskarżonego wyroku oraz uwzględnienie żądań Parlamentu przedstawionych w pierwszej instancji w odniesieniu do pozwanych w pierwszej instancji.

29. W odpowiedzi na to odwołanie pozwane w pierwszej instancji, w tym NN, wnoszą do Trybunału o:

- oddalenie odwołania Parlamentu;
- oddalenie złożonego przez Parlament wniosku, aby rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów nastąpiło w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie;
- tytułem żądania ewentualnego oraz na wypadek uwzględnienia przez Trybunał odwołania Parlamentu, o przekazanie sprawy Sądowi do ponownego rozpoznania; oraz
- posiłkowo, o oddalenie roszczeń dochodzonych przez Parlament od AXA, Bâloise Assurances Luxembourg i La Luxembourgeoise na podstawie argumentów przytoczonych przez te spółki w postępowaniu w pierwszej instancji oraz o wydanie orzeczenia zgodnego z ich żądaniami.

30. W odwołaniu wzajemnym, złożonym w dniu 6 kwietnia 2022 r., NN wnosi do Trybunału o:

- uznanie odwołania wzajemnego za dopuszczalne; oraz

– uchylenie pkt 1 i 3 sentencji zaskarżonego wyroku.

31. W odpowiedzi na odwołanie wzajemne Parlament wnosi do Trybunału o:

- uznanie odwołania wzajemnego za niedopuszczalne;
- tytułem żądania ewentualnego, o uznanie odwołania wzajemnego za bezzasadne; oraz
- obciążenie NN kosztami postępowania związanymi z odwołaniem wzajemnym.

V. Analiza

32. W niniejszej sprawie do Trybunału wniesiono dwa odwołania: pierwsze z nich pochodzi od Parlamentu, a drugie – od NN.

33. Na poparcie odwołania głównego Parlament podnosi trzy zarzuty zmierzające do zakwestionowania dokonanej przez Sąd wykładni pojęcia „powódź”, zawartego w art. I.15.1.1 umowy CAR. W tym względzie Parlament podnosi, po pierwsze, naruszenie reguł wykładni obowiązujących w prawie Unii; po drugie, brak uzasadnienia oraz, po trzecie, przeinaczenie okoliczności faktycznych i dowodów.

34. Na poparcie odwołania wzajemnego NN podnosi dwa zarzuty. Po pierwsze, utrzymuje ona, że Sąd naruszył art. 45 § 1 lit. a) regulaminu postępowania przed Sądem, który odnosi się do sposobu ustalania języka postępowania, ponieważ nie uznał, iż skarga Parlamentu, sporządzona w języku francuskim, jest oczywiście niedopuszczalna w zakresie, w jakim dotyczy NN.

35. Po drugie, tytułem ewentualnym, zarzuca ona naruszenie art. 123 § 3 regulaminu postępowania przed Sądem (który wskazuje czynności, jakie musi przedsięwziąć Sąd przed wydaniem wyroku zaocznego), a także brak uzasadnienia w zakresie, w jakim w zaskarżonym wyroku uwzględniono skargę w odniesieniu do NN, natomiast oddalono ją w odniesieniu do pozostałych pozwanych w pierwszej instancji, mimo że sformułowane przez Parlament żądania opierały się na tych samych argumentach prawnych i faktycznych.

36. Jak już uściślono, w niniejszej opinii skupię się – zgodnie z wnioskiem Trybunału – przede wszystkim na analizie dopuszczalności drugiego odwołania, a mianowicie odwołania wzajemnego NN. Należy jednak podkreślić, że odwołania wzajemnego NN nie można rozpatrywać w izolacji, bez należytego uwzględnienia szerszego kontekstu, w szczególności zaś faktu, iż NN jest pozwanym, który nie złożył odpowiedzi na skargę i który skorzystał z dwóch różnych mechanizmów proceduralnych. W związku z tym uważam za konieczne zbadanie również i tych aspektów, nawet jeśli wykraczają one nieco poza zakres kwestii związanych z odwołaniem wzajemnym.

37. Mając powyższe na uwadze, przedstawię najpierw kilka uwag wstępnych, które dotyczą statusu NN jako pozwanego, który nie złożył odpowiedzi na skargę, oraz – jak wskazano w pkt 26 niniejszej opinii – wniesionego przez tę spółkę do Sądu sprzeciwu od zaskarżonego wyroku (wyroku zaocznego) (sekcja A). Następnie zajmę się dopuszczalnością odpowiedzi NN na odwołanie główne (sekcja B). W dalszej części ocenię, czy NN może wnieść odwołanie wzajemne

(sekcja C). Na samym końcu skupię się na pewnych zagadnieniach interpretacyjnych wynikających z brzmienia art. 123 § 3 regulaminu postępowania przed Sądem, a także na sposobie, w jaki ów przepis został zastosowany przez Sąd w zaskarżonym wyroku (sekcja D).

A. W przedmiocie wyroku zaocznego i wniesionego od niego sprzeciwu NN

38. Zgodnie z art. 41 statutu w związku z art. 123 regulaminu postępowania przed Sądem jeżeli pozwany, któremu skarga została prawidłowo doręczona, nie składa na swoją obronę pism procesowych w odpowiedniej formie lub w przepisany terminie oraz jeżeli skarżący tego zażąda, Sąd może wydać przeciwko tej stronie wyrok zaoczny.

39. W takich okolicznościach owej stronie przysługuje status „pozwanego, który nie złożył odpowiedzi na skargę”⁵.

40. Niemniej jednak w myśl art. 41 statutu i art. 166 regulaminu postępowania przed Sądem pozwany, który nie złożył odpowiedzi na skargę, może wnieść do Sądu sprzeciw od wyroku zaocznego w terminie miesiąca od dnia, w którym ów wyrok został mu doręczony⁶. Oznacza to, że w aktach regulujących postępowanie przed sądami Unii w sposób wyraźny przewidziano proceduralną ścieżkę zaskarżenia dostępną dla każdej strony występującej w charakterze pozwanego, który nie złożył odpowiedzi na skargę. Wejście na tę ścieżkę daje takiemu pozwanemu możliwość otwarcia postępowania na nowo i ponownego rozpoznania sprawy, która została (prowizorycznie) rozstrzygnięta inaudita altera parte.

41. W dniu 18 listopada 2021 r. NN skorzystała z tej ścieżki proceduralnej wnosząc sprzeciw od wyroku zaocznego wydanego przez Sąd. W dniu 10 stycznia 2022 r. Sąd postanowił jednak zawiesić postępowanie z uwagi na wniesienie przez Parlament odwołania głównego od zaskarżonego wyroku.

42. Następnie, w dniu 6 kwietnia 2022 r., NN złożyła odpowiedź na odwołanie i wniosła odwołanie wzajemne w postępowaniu odwoławczym wszczętym przez Parlament.

43. Parlament jest zdania, że w tych okolicznościach zarówno złożona przez NN odpowiedź na odwołanie, jak i odwołanie wzajemne tej spółki są niedopuszczalne. W dwóch kolejnych sekcjach przeanalizuję argumenty przytoczone w tym względzie przez Parlament.

B. W przedmiocie dopuszczalności odpowiedzi na odwołanie główne złożonej przez NN

44. W pierwszej kolejności Parlament podnosi, że złożona wspólnie przez pozwane w pierwszej instancji odpowiedź na odwołanie jest niedopuszczalna w zakresie, w jakim dotyczy NN, ponieważ ta spółka nie ma interesu prawnego w uwzględnieniu lub oddaleniu odwołania.

⁵ Z art. 41 statutu i art. 123 regulaminu postępowania przed Sądem wynika, że aby uniknąć ryzyka zapadnięcia wyroku zaocznego w sytuacji, w której do Sądu zostaje wniesiona skarga, pozwany, przeciwko któremu owa skarga jest skierowana, powinien dopełnić wymogów formalnych poprzez złożenie odpowiedzi na skargę, która zawiera między innymi jego żądania oraz podnoszone zarzuty i argumenty. Ta materia została uregulowana bardziej szczegółowo w art. 81 regulaminu postępowania przed Sądem, w którym wymieniono niezbędne elementy, jakie pozwany musi zawrzeć w odpowiedzi na skargę.

⁶ Aby zapoznać się z bardziej szczegółowymi informacjami, zob. pkt 45–61 zaskarżonego wyroku.

45. Parlament podnosi, że jego odwołanie ma za przedmiot jedynie pkt 2 i 4 sentencji zaskarżonego wyroku, którymi Sąd oddalił jego skargę w zakresie, w jakim była ona skierowana przeciwko pozostałym pozwanym w pierwszej instancji. W związku z tym twierdzi on, że odwołanie główne nie wpływa na sytuację prawną NN.

46. Nie zgadzam się z tym stanowiskiem.

47. Dla przypomnienia, zgodnie z art. 172 regulaminu postępowania przed Trybunałem „strona w danej sprawie” przed Sądem „mająca interes prawny w uwzględnieniu lub oddaleniu odwołania” może złożyć odpowiedź na odwołanie w terminie dwóch miesięcy od doręczenia odwołania.

48. W związku z tym z samego brzmienia art. 172 regulaminu postępowania przed Trybunałem wynika, że każda osoba, której przysługiwał formalny status „strony” w postępowaniu w pierwszej instancji, może, co do zasady, uczestniczyć w postępowaniu odwoławczym w drodze złożenia odpowiedzi na odwołanie wniesione przez inną stronę, o ile ma ona interes prawny w tym, by odwołanie zostało uwzględnione lub oddalone. Oznacza to, że możliwość uczestnictwa w tym postępowaniu zależy od dochowania przepisanej terminu oraz od łącznego spełnienia dwóch przesłanek.

49. Po pierwsze, odpowiedź na odwołanie musi zostać złożona przez „stronę w danej sprawie”.

50. Przyjmuję, w ślad za definicjami pojęć „strona” i „strona główna”, zawartymi w art. 1 § 2 lit. c) i d) regulaminu postępowania przed Sądem, że to wyrażenie oznacza skarżącego (skarżących) i pozwanego (pозwanych), a także interwenienta (interwenientów) w konkretnej sprawie⁷. Ponieważ w postępowaniu zakończonym wydaniem zaskarżonego wyroku NN była pozwaną, spełnia ona tę przesłankę.

51. Kwalifikacja NN jako „pozwanego, który nie złożył odpowiedzi na skargę” nie wpływa na jej status jako „strony”. NN była bowiem pozwaną przez cały czas trwania postępowania przed Sądem. W istocie to właśnie dlatego doręczono jej zaskarżony wyrok⁸.

52. Podobnie art. 172 regulaminu postępowania przed Trybunałem wyraźnie wskazuje, że stronom w danej sprawie doręcza się odwołanie, jeżeli takowe zostało wniesione. Fakt doręczenia NN odwołania Parlamentu również jasno potwierdza, że NN jest stroną postępowania⁹.

53. Po drugie, strona pragnąca złożyć odpowiedź na odwołanie musi mieć „interes prawny w uwzględnieniu lub oddaleniu odwołania”.

54. Nie ulega wątpliwości, że strona, która zamierza wnieść skargę, powinna być w stanie wykazać, iż w razie uwzględnienia skargi będzie mogła uzyskać jakąś korzyść¹⁰. W tym względzie to samo należy przyjąć w odniesieniu do strony pragnącej złożyć odpowiedź na odwołanie, ponieważ ona również musi mieć „interes prawny” w rozstrzygnięciu w przedmiocie odwołania,

⁷ Zgodnie z art. 1 § 2 lit. c) regulaminu postępowania przed Sądem przez „stronę” i „strony” rozumie się „każdą stronę postępowania, w tym interwenientów”. Zgodnie z jego art. 1 § 2 lit. d) przez „stronę główną” i „strony główne” rozumie się „skarżącego lub pozwanego albo obu”.

⁸ Zgodnie z art. 55 statutu.

⁹ Z akt sprawy wynika, że odwołanie zostało doręczone NN w dniu 26 stycznia 2022 r. zgodnie z art. 171 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem.

¹⁰ Wyrok z dnia 16 marca 2023 r., Komisja/Jiangsu Seraphim Solar System i Rada/Jiangsu Seraphim Solar System i Komisja, C-439/20 P i C-441/20 P, EU:C:2023:211, pkt 65 i przytoczone tam orzecznictwo.

aby móc to uczynić. O ile zgadzam się, że to pojęcie może obejmować szeroki wachlarz korzyści niemających charakteru wyłącznie prawnego¹¹, o tyle wynik danego postępowania musi być w stanie wywołać skutki prawne dla strony wnoszącej skargę, a także, w mojej ocenie, dla osób zamierzających uczestniczyć w postępowaniu¹².

55. Jak wspomniano powyżej, NN wniosła sprzeciw od zaskarżonego wyroku zgodnie z art. 41 statutu i art. 166 regulaminu postępowania przed Sądem. Jednakże Sąd zawiesił postępowanie w sprawie tego sprzeciwu w oczekiwaniu na wydanie przez Trybunał orzeczenia w sprawie odwołania głównego.

56. W przyszłym wyroku dotyczącym odwołania głównego Trybunał będzie musiał zbadać, w świetle podniesionych przez Parlament zarzutów, czy Sąd popełnił błąd w uzasadnieniu, gdy oddalił skargę przeciwko pozostałym pozwany w pierwszej instancji.

57. W tym względzie warto podkreślić, że Parlament powołał się na te same okoliczności faktyczne i przytoczył te same argumenty prawne w odniesieniu do wszystkich pozwanych (a zatem także w odniesieniu do NN). Jest więc całkiem jasne, że dokonana przez Trybunał ocena argumentów przytoczonych przez Parlament w postępowaniu odwoławczym przesądzi najpewniej o rozstrzygnięciu wniesionego do Sądu (aczkolwiek obecnie przezeń nierozpatrywanego z uwagi na zawieszenie postępowania) sprzeciwu NN. Gdyby Trybunał zmienił wyrok Sądu i uwzględnił żądania Parlamentu, los sprzeciwu wniesionego do Sądu przez NN byłby prawdopodobnie przesądzony. Prawdziwą jest również odwrotna zależność – gdyby Trybunał oddalił odwołanie Parlamentu, szanse NN na uchylenie wyroku zaocznego znacząco by się zwiększyły.

58. W konsekwencji wydaje mi się całkiem jasne, że – wbrew argumentom przytoczonym przez Parlament – NN ma istotny i bezpośredni interes prawny w rozstrzygnięciu sprawy w niniejszym postępowaniu odwoławczym. W związku z tym NN spełnia obie mające zastosowanie przesłanki, o których mowa w pkt 49 i 53 niniejszej opinii, i może złożyć odpowiedź na rozpatrywane odwołanie.

59. Niemniej jednak moim zdaniem istnieją również względy natury zasadniczej przemawiające za umożliwieniem NN, mimo jej statusu pozwanego, który nie złożył odpowiedzi na skargę, w sytuacji takiej jak ta analizowana w niniejszym postępowaniu, złożenia odpowiedzi na odwołanie główne.

60. Wniesienie odwołania głównego doprowadziło do zawieszenia przez Sąd postępowania w sprawie sprzeciwu od wyroku zaocznego wniesionego przez NN do Sądu. W tym względzie rozpoznanie środka zaskarżenia, który przysługiwał początkowo NN na mocy art. 41 statutu i art. 166 regulaminu postępowania przed Sądem, zostało tymczasowo zawieszono, podczas gdy środkowi zaskarżenia, z którego skorzystał Parlament, mianowicie odwołaniu, zostało przyznane pierwszeństwo.

¹¹ Zobacz opinie: rzecznika generalnego P. Mengozziego w sprawie Mory i in./Komisja (C-33/14 P, EU:C:2015:409, pkt 28); rzecznik generalnej J. Kokott w sprawach połączonych Fresh Del Monte Produce/Komisja i Komisja/Fresh Del Monte Produce (C-293/13 P i C-294/13 P, EU:C:2014:2439, pkt 44, 45).

¹² Zobacz analogicznie, w odniesieniu do koncepcji, zgodnie z którą skarga powinna zmierzać do wywołania skutków prawnych, wyroki: z dnia 17 września 2015 r., Mory i in./Komisja, C-33/14 P, EU:C:2015:609, pkt 55; z dnia 27 marca 2019 r., Canadian Solar Emea i in./Rada, C-236/17 P, EU:C:2019:258, pkt 91.

61. Uważam, że sprzeczne zarówno z prawem do skutecznego środka prawnego, jak i z prawem do bycia wysłuchanym byłoby, gdyby strona, będąc wprowadzicie pozwany, który nie złożył odpowiedzi na skargę w pierwszej instancji, miała być zawieszona w próżni prawnej, w której nie mogłaby ani skutecznie skorzystać z dostępnego w jej sytuacji środka zaskarżenia, mianowicie sprzeciwu od wyroku zaocznego, ani też uczestniczyć w postępowaniu odwoławczym w sprawie, w której była – i nadal jest – stroną.

62. Prawo do bycia wysłuchanym jest zasadą ogólną prawa Unii. Wchodzi ono w zakres prawa do obrony, zapisanego w postanowieniach Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”), zwłaszcza zaś w jej art. 47. Ogólnie rzecz ujmując, prawo to służy zapewnieniu, aby każda strona mogła przedstawić uwagi pisemne lub ustne przed wydaniem jakiegokolwiek rozstrzygnięcia, które mogłoby negatywnie wpłynąć na jej interesy¹³.

63. W związku z tym to do Trybunału należy zagwarantowanie, aby każda ze stron miała rozsądną możliwość przedstawienia swojej sprawy na warunkach, które nie stawiają jej w wyraźnie mniej korzystnej sytuacji w stosunku do pozostałych stron¹⁴.

64. Gdyby strona taka jak NN nie mogła złożyć odpowiedzi na wniesione odwołanie, nie byłaby w stanie zaprezentować swojego stanowiska prawnego, w oparciu o przytoczone na swoją obronę argumenty prawne, które Trybunał będzie musiał należycie zbadać, a także nie zostałaby wysłuchana. W takich okolicznościach dość trudno jest dostrzec, jak Trybunał mógłby zagwarantować możliwość skorzystania z przysługującego NN prawa do bycia wysłuchaną i prawa do skutecznego środka prawnego.

65. W świetle powyższego uważam, że odpowiedź na odwołanie złożona wspólnie przez pozwane w pierwszej instancji jest dopuszczalna w całości, w tym w zakresie, w jakim dotyczy NN.

C. W przedmiocie dopuszczalności odwołania wzajemnego NN

66. W drugiej kolejności Parlament utrzymuje, że Trybunał powinien uznać odwołanie wzajemne NN za niedopuszczalne na tej podstawie, iż NN, jako pozwany, który nie złożył odpowiedzi na skargę, nie spełnia warunków umożliwiających skorzystanie z tego proceduralnego środka zaskarżenia.

67. W ramach badania dopuszczalności odwołania wzajemnego NN przeanalizuję najpierw odpowiednie przepisy regulujące korzystanie z tego mechanizmu prawnego. W tym celu zbadam art. 176 regulaminu postępowania przed Trybunałem, który dotyczy odwołań wzajemnych, oraz wyjaśnię, dlaczego uważam również, że w tym konkretnym kontekście znaczenie ma art. 56 statutu, który dotyczy odwołań (rozdział 1). Następnie skupię się na wymogach przewidzianych w tym postanowieniu statutu i wskażę, dlaczego moim zdaniem NN nie jest uprawniona do wniesienia odwołania wzajemnego w okolicznościach niniejszej sprawy (rozdział 2). Na samym

¹³ Zobacz podobnie wyrok z dnia 25 listopada 2020 r., ACRE/Parlament, T-107/19, EU:T:2020:560, pkt 182 i przytoczone tam orzecznictwo.

¹⁴ Zobacz postanowienie z dnia 16 lipca 2020 r., HSBC Holdings i in./Komisja, C-883/19 P, EU:C:2020:601, EU:C:2020:561, pkt 22. Moim zdaniem można dostrzec analogię między niniejszym przypadkiem a wydaną w owej sprawie decyzją prezesa Trybunału, na mocy której dopuścił on interwencję pewnych spółek popierających żądania spółek HSBC ze względu na ich bezpośredni i aktualny interes w rozstrzygnięciu tej sprawy. W owej decyzji podkreślono, że niedopuszczenie tych spółek do sprawy w charakterze interwenientów pozbawiałoby je możliwości bycia wysłuchanymi.

końcu podzielę się kilkoma krótkimi refleksjami na temat systemu środków zaskarżenia, z których może skorzystać pozwany, który nie złożył odpowiedzi na skargę, w szczególności zaś ustaleń, czy taki pozwany może skorzystać jednocześnie z kilku mechanizmów (rozdział 3).

1. Odpowiednie przepisy dotyczące wnoszenia odwołań wzajemnych

68. W art. 176 regulaminu postępowania przed Trybunałem ustanowiono ramy proceduralne mające zastosowanie do odwołań wzajemnych. Zgodnie z tym przepisem strony określone w art. 172 regulaminu postępowania przed Trybunałem mogą wnieść odwołanie wzajemne. I tak wnoszącym odwołanie wzajemne może być każda strona w danej sprawie przed Sądem mająca interes prawny w uwzględnieniu lub oddaleniu odwołania.

69. W swoim orzecznictwie Trybunał uznał, że strona objęta zakresem stosowania tych przepisów może złożyć odpowiedź na odwołanie i jednocześnie wnieść odwołanie wzajemne¹⁵. Niemniej jednak odpowiedź na odwołanie nie może mieć na celu uchylecia orzeczenia Sądu na podstawie argumentów odrębnych i niezależnych od tych, które zostały podniesione w odwołaniu, gdyż takie argumenty mogą zostać podniesione tylko w ramach odwołania wzajemnego¹⁶. W tym względzie odwołanie wzajemne musi zostać złożone pismem odrębnym od odpowiedzi na odwołanie i może zawierać jedynie zarzuty i argumenty odrębne i niezależne od tych, które zostały podniesione w odpowiedzi na odwołanie wniesionej przez tę samą stronę¹⁷.

70. Jak już wyjaśniono, w kontekście niniejszej sprawy NN kwalifikuje się jako strona uprawniona do złożenia odpowiedzi na odwołanie główne w rozumieniu art. 172 regulaminu postępowania przed Trybunałem. W związku z tym, zgodnie z wykładnią językową brzmienia art. 176 regulaminu postępowania przed Trybunałem, wydaje się, że NN jest także uprawniona do złożenia odwołania wzajemnego na przywołanych powyżej warunkach.

71. Wydaje się, że w analizowanym przypadku owe warunki są spełnione. Z akt sprawy wynika bowiem, że pozwane w pierwszej instancji, w tym NN, złożyły odpowiedź na odwołanie główne w tym samym dniu, w którym NN wniosła, pismem odrębnym oraz z dochowaniem terminu, odwołanie wzajemne. To odwołanie wzajemne zmierza do uchylecia pkt 1 i 3 sentencji zaskarżonego wyroku. W związku z tym treść tego odwołania wzajemnego zasadza się na zarzutach odrębnych od tych, które podniesiono w odwołaniu głównym (dotyczącym pkt 2 i 4 sentencji zaskarżonego wyroku), a ponadto jest odrębna i niezależna od argumentów przytoczonych w odpowiedzi na odwołanie główne.

72. W tym względzie oraz wbrew argumentom Parlamentu odnoszącym się do tej kwestii nie jest dla mnie w żaden sposób problematyczne, że w odwołaniu wzajemnym NN przedstawiono argumenty odmienne od tych, które owa strona podniosła w odwołaniu głównym, oraz że to odwołanie wzajemne ma na celu uzyskanie rozstrzygnięcia innego niż wskazane przez ową stronę w odwołaniu głównym¹⁸.

¹⁵ Zobacz na przykład niedawny wyrok z dnia 14 września 2023 r., Land Rheinland-Pfalz/Komisja, C-466/21 P, EU:C:2023:666, pkt 10 i przytoczone tam orzecznictwo.

¹⁶ Zobacz wyrok z dnia 3 września 2020 r., Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland i in./Komisja, C-817/18 P, EU:C:2020:637, pkt 48.

¹⁷ Zobacz wyroki: z dnia 14 września 2023 r., Land Rheinland-Pfalz/Deutsche Lufthansa, C-466/21 P, EU:C:2023:666, pkt 51; z dnia 3 września 2020 r., Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland i in./Komisja, C-817/18 P, EU:C:2020:637, pkt 47.

¹⁸ W tym względzie zob. orzecznictwo przytoczone w przypisie 16 do niniejszej opinii.

73. Niemniej jednak dopełnienie wymogów formalnych wynikających z art. 172 i 176 regulaminu postępowania przed Trybunałem nie oznacza, że strona zamierzająca skutecznie wnieść odwołanie wzajemne pokonała już wszystkie przeszkody.

74. W art. 56 statutu określono podstawowe warunki, które muszą zostać spełnione, aby strona mogła wnieść odwołanie. Jego akapit drugi stanowi w tym względzie, że odwołanie może zostać wniesione przez „każdą stronę, której żądania nie zostały uwzględnione, w całości lub w części”.

75. W tym miejscu natychmiast nasuwa się następujące pytanie: czy w braku wyraźnego odniesienia w tym zakresie art. 56 statutu dotyczy zarówno zwykłego „odwołania”, jak i „odwołania wzajemnego”?

76. Moim zdaniem odpowiedź jest stosunkowo jasna.

77. W tym postanowieniu posłużono się pojęciem „odwołania”, które odnosi się do środka zaskarżenia, z jakiego strona może skorzystać w celu zakwestionowania orzeczenia sądowego lub jego części w drodze przedstawienia argumentów prawnych zmierzających do uchylecia tego orzeczenia w całości lub w części.

78. „Odwołanie wzajemne” jest środkiem zaskarżenia, które służy właśnie temu celowi. W istocie te dwa środki zaskarżenia są do siebie z gruntu podobne, natomiast zasadnicza różnica między nimi polega na tym, że strona wnosi odwołanie wzajemne wówczas, gdy wniesiono już odwołanie główne, oraz, co oczywiste, przytacza argumenty prawne i zarzuty odmienne od tych, które sformułowano w odwołaniu głównym. W tym względzie odwołanie i odwołanie wzajemne nie różnią się od siebie co do istoty, lecz co do aspektu czasowego oraz swojego autonomicznego bądź akcesoryjnego charakteru.

79. Odwołanie należy bowiem wnieść w terminie dwóch miesięcy od zawiadomienia o orzeczeniu, od którego wnoszone jest odwołanie¹⁹, podczas gdy odwołanie wzajemne może zostać wniesione nawet po upływie tego terminu. Zgodnie z art. 172 i 176 regulaminu postępowania przed Trybunałem można je wnieść „w terminie przewidzianym na złożenie odpowiedzi na odwołanie”, a więc w terminie dwóch miesięcy od doręczenia stronie odwołania²⁰.

80. Ponadto gdy poszczególne strony wnoszą odrębne odwołania od tego samego orzeczenia Sądu, każde z tych odwołań żyje swoim „własnym życiem”. W razie potrzeby Trybunał może połączyć wszystkie takie odwołania albo tylko niektóre z nich do celów pisemnego lub ustnego etapu postępowania albo wydania wyroku²¹. Niemniej jednak cofnięcie jednego z takich odwołań lub odrzucenie go jako niedopuszczalnego pozostaje bez wpływu na postępowania w sprawie pozostałych odwołań.

81. Z kolei odwołanie wzajemne jest *przeszczepiane* na grunt sprawy już istniejącej. Oznacza to, że rozpatrzenie przez Trybunał odwołania wzajemnego może być uzależnione od losów odwołania głównego. Zgodnie bowiem z art. 183 regulaminu postępowania przed Trybunałem odwołanie

¹⁹ Artykuł 56 statutu.

²⁰ Zbieżność tych dwóch terminów (na złożenie odpowiedzi na odwołanie i wniesienie odwołania wzajemnego) służy zapewnieniu stronie należytej możliwości podjęcia, w rozsądnym czasie, czynności w reakcji na doręczenie jej odwołania głównego złożonego przez inną stronę.

²¹ Artykuł 54 regulaminu postępowania przed Trybunałem.

wzajemne uznaje się za bezprzedmiotowe w razie cofnięcia odwołania przez stronę, która wnosi odwołanie, lub w razie uznania odwołania głównego za oczywiście niedopuszczalne z pewnych konkretnych względów²².

82. W świetle powyższego wydaje się, że mechanizm odwołania wzajemnego jest uzasadniony przede wszystkim względami ekonomii procesowej; ma on w szczególności zniechęcać do wdawania się w niepotrzebne spory sądowe oraz umożliwiać badanie powiązanych ze sobą spraw w ramach jednego i tego samego postępowania.

83. Gdy Sąd wydaje wyrok (lub inne podlegające zaskarżeniu rozstrzygnięcie), normalną reakcją każdej nieusatysfakcjonowanej nim strony powinno być niezwłoczne wniesienie od niego odwołania. Może się jednak zdarzyć, że strona jest niezadowolona z niektórych aspektów rozstrzygnięcia, podczas gdy w pozostałej części jest ono dla niej satysfakcjonujące. W takich przypadkach strona może być gotowa zaakceptować wynik postępowania w pierwszej instancji, o ile zaakceptują go również pozostałe strony, co prowadzi do ostatecznego rozstrzygnięcia sporu.

84. Niemniej jednak gdyby nie istniał przepis taki jak art. 176 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem, podejście polegające na „czekaniu z założonymi rękami” byłoby ryzykowne dla strony, gdyż druga strona mogłaby złożyć odwołanie pod koniec dwumiesięcznego terminu, tym samym utrudniając tej pierwszej stronie reakcję w odpowiednim czasie. W takim scenariuszu istniałoby zwiększone prawdopodobieństwo wnoszenia odwołań oczywiście bezzasadnych, nawet w sytuacjach, w których strony mogłyby być skłonne powstrzymać się od wszczynania kolejnego postępowania sądowego.

85. Z powodów przedstawionych powyżej dochodzę do wniosku, że odwołania wzajemne i odwołania główne są po prostu dwoma gatunkami należącymi do tego samego rodzaju – odwołań.

86. W związku z tym drobna rozbieżność w terminologii, jaką posłużono się w odpowiednich przepisach regulujących każdy z tych typów odwołań, służy jedynie dokonaniu między nimi rozróżnienia, gdy o tych środkach zaskarżenia jest mowa w kontekście danego postępowania. Nie oznacza ona jednak, że – w sytuacji takiej jak ta rozpatrywana w postępowaniu głównym – należy je traktować odmiennie.

87. Sprzeczne bowiem z potrzebą zapewnienia prawidłowego przebiegu postępowania oraz z koncepcją równego traktowania stron byłoby przyjęcie założenia, że art. 56 statutu ma zastosowanie wyłącznie do strony zamierzającej wnieść odwołanie, a nie do strony planującej wnieść odwołanie wzajemne w okolicznościach, w których wniesiono już odwołanie główne.

88. Uważam zatem, że art. 56 statutu stosuje się do wszystkich postaci odwołania, z których można skorzystać na podstawie aktów regulujących postępowanie przed Trybunałem, w tym do odwołań wzajemnych.

²² Niemniej jednak, niezależnie od związku łączącego te dwa środki zaskarżenia, oddalenie odwołania głównego niekoniecznie stoi na przeszkodzie temu, by Trybunał zbadał zasadność odwołania wzajemnego. Na przykład w wyroku z dnia 20 stycznia 2021 r., Komisja/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39), Trybunał oddalił odwołanie główne w całości, natomiast uwzględnił odwołanie wzajemne. Zobacz także ostatnio przykładowo wyrok z dnia 21 grudnia 2023 r., International Skating Union/Komisja, C-124/21 P, EU:C:2023:1012. W wyroku tym Trybunał oddalił odwołanie wniesione przez International Skating Union, lecz uwzględnił odwołanie wzajemne wniesione przez pozwanych w pierwszej instancji, którzy żądali częściowego uchylecia zaskarżonego wyroku.

89. W związku z tym o ile w kontekście niniejszej sprawy jestem przekonany, że NN spełnia warunki ustanowione w art. 172 i 176 regulaminu postępowania przed Trybunałem, o tyle pozostaje jeszcze ustalić, czy w jej przypadku dochowane są również wymogi formalne określone w art. 56 statutu²³.

2. Wymogi określone w art. 56 statutu

90. Jak wspomniałem w pkt 74 niniejszej opinii, art. 56 akapit drugi statutu stanowi, że odwołanie może zostać wniesione przez „każdą stronę, której żądania nie zostały uwzględnione, w całości lub w części”.

91. Choć w zdecydowanej większości przypadków ustalenie, czy ten warunek jest spełniony, nie powinno nastroczać szczególnych trudności, to niekiedy może nie być to takie proste. Problemy mogą wynikać między innymi z faktu, że sformułowania „nie zostały uwzględnione”²⁴ oraz „żądania”²⁵ nie są pozbawione dwuznaczności. Owa dwuznaczność stanowi częściowo pokłosie pewnych rozbieżności między poszczególnymi wersjami językowymi statutu²⁶.

92. Niemniej jednak niezależnie od tych wątpliwości interpretacyjnych nie ulega moim zdaniem wątpliwości, że pozwany, który nie złożył odpowiedzi na skargę, nie spełnia tych kryteriów. Taki pozwany nie złożył żadnych pism, a tym samym nie sformułował żadnych konkretnych żądań. W konsekwencji nie można więc twierdzić, że żądania takiej strony „nie zostały uwzględnione” w rozumieniu art. 56 statutu.

93. Możemy tutaj posłużyć się metaforą zaprezentowaną we wprowadzeniu do niniejszej opinii – aby dojechać do stacji docelowej, do której zmierza pociąg, trzeba najpierw kupić bilet i zapytać o trasę podróży, a następnie wsiąść do tego pociągu.

94. Wydaje się, że to stanowisko jest zgodne z podejściem przyjętym przez Trybunał w wyroku Bayer CropScience i Bayer/Komisja. W sprawie zakończonej jego wydaniem odwołanie do Trybunału wniosła zarówno Bayer CropScience, jak i Bayer, choć stroną postępowania przed Sądem była tylko ta pierwsza spółka. Ponieważ Bayer nie brała udziału w tym pierwotnym postępowaniu i nie powołała się na żadną szczególną okoliczność, z której ewentualnie mogłoby wynikać jej uprawnienie do wniesienia odwołania, Trybunał uznał to odwołanie za niedopuszczalne w zakresie, w jakim zostało wniesione w imieniu owej spółki²⁷.

95. Do podobnych wniosków w odniesieniu do potencjalnych interwenientów w postępowaniu odwoławczym Trybunał doszedł w pewnych sprawach dotyczących znaków towarowych. Trybunał orzekł bowiem, że w okolicznościach, w których strona wnosząca odwołanie nie złożyła

²³ W rzeczywistości można by argumentować, że z punktu widzenia logiki tego rodzaju weryfikację należy przeprowadzić jeszcze przed zbadaniem zgodności z przepisami regulaminu postępowania przed Trybunałem i regulaminu postępowania przed Sądem. Statut, który stanowi odrębny protokół załączony do traktatów Unii, ma bowiem szczególne znaczenie jako akt ugruntowany w prawie pierwotnym (art. 281 TFUE). Zobacz, w odniesieniu do tej kwestii, opinie: rzecznika generalnego H. Saugmandsgaarda Øe w sprawie HF/Parlament (C-570/18 P, EU:C:2020:44, pkt 34); rzecznik generalnej J. Kokott w sprawach połączonych Fresh Del Monte Produce/Komisja i Komisja/Fresh Del Monte Produce (C-293/13 P i C-294/13 P, EU:C:2014:2439, pkt 50–55).

²⁴ Zobacz na przykład opinia rzecznika generalnego M. Watheleta w sprawach połączonych Société des produits Nestlé i Mondelez UK Holdings & Services/EUIPO i EUIPO/Mondelez UK Holdings & Services (C-84/17 P, C-85/17 P i C-95/17 P, EU:C:2018:266, pkt 32–41).

²⁵ Zobacz na przykład opinia rzecznika generalnego P. Mengozziego w sprawie British Airways/Komisja (C-122/16 P, EU:C:2017:406, pkt 39–42).

²⁶ Ibidem.

²⁷ Wyrok z dnia 6 maja 2021 r., Bayer CropScience i Bayer/Komisja, C-499/18 P, EU:C:2021:367, pkt 43.

odpowiedzi na skargę wszczynającą postępowanie, nie można uznać, iż uczestniczyła ona w postępowaniu przed Sądem, ponieważ ani nie przedstawiła własnych żądań, ani nie wskazała, że przyłącza się do żądań jednej lub drugiej strony²⁸.

96. W związku z tym uważam, przychylając się do argumentów przytoczonych przez Parlament, że odwołanie wzajemne NN jest niedopuszczalne.

3. Szersze uwarunkowania natury proceduralnej

97. Chciałbym w tym miejscu zaznaczyć, że choć powyższy wniosek sformułowałem na tle okoliczności niniejszej sprawy, to ta sama logika ma zastosowanie do szerszej rozumianych ram proceduralnych regulujących środki zaskarżenia, z których można czynić użytek przed sądami Unii.

98. Argumenty przedstawione przez poszczególne strony niniejszego postępowania świadczą o istnieniu znacznych niejasności dotyczących korzystania z konkretnych mechanizmów prawnych przed tymi organami sądowymi, jak również odpowiednich terminów, w których można z nich skorzystać.

99. W tym względzie należy, odkładając na chwilę na bok konkretne okoliczności niniejszej sprawy, rozważyć dwie kwestie, które są ze sobą w oczywisty sposób powiązane, mianowicie ustalić, po pierwsze, czy pozwany, który nie złożył odpowiedzi na skargę, może wnieść odwołanie od wyroku zaocznego, czy też musi skorzystać z rozwiązania proceduralnego polegającego na wniesieniu sprzeciwu od tego wyroku, a jeśli tak to, po drugie, czy taki pozwany może skorzystać z *obu* tych rozwiązań jednocześnie lub też – jak ilustruje to niniejsza sprawa – wnieść taki sprzeciw wraz z odwołaniem wzajemnym.

100. Moim zdaniem odpowiedź na oba te pytania jest stosunkowo jasna.

101. Mianowicie pozwany, który nie złożył odpowiedzi na skargę, nie może wnieść odwołania od rozstrzygnięcia wydanego w postępowaniu w pierwszej instancji, ponieważ jest zobowiązany skorzystać ze szczególnego środka zaskarżenia w postaci sprzeciwu od wyroku zaocznego. A fortiori pozwany, który nie złożył odpowiedzi na skargę, nie może jednocześnie skorzystać z obu tych rozwiązań, to znaczy wnieść odwołania do Trybunału wraz z wniesieniem sprzeciwu od wyroku zaocznego do Sądu.

102. Wydaje się, że taka interpretacja została ostatnio potwierdzona przez Trybunał w wyroku Eulex Kosovo/SC wydanym w tym samym dniu, w którym jest przedstawiana niniejsza opinia²⁹.

103. Dlatego też oba te rozwiązania proceduralne nie tylko mają charakter alternatywny i wzajemnie się wykluczający, lecz także nie mogą być stosowane zamiennie.

²⁸ Zobacz postanowienia: z dnia 12 lutego 2015 r., Enercon/Gamesa Eólica, C-35/14 P, EU:C:2015:158; z dnia 24 listopada 2015 r., Sun Mark i Bulldog Energy Drink/Red Bull, C-206/15 P, EU:C:2015:773.

²⁹ Wyrok z dnia 18 stycznia 2024 r., Eulex Kosovo/SC, C-785/22 P, pkt 31–33.

104. Z jednej strony możliwość złożenia odwołania otwiera się wówczas, gdy strona spełnia wymogi formalne określone w art. 56 statutu, który przewiduje zasadniczo, że strona musiała brać udział w postępowaniu w pierwszej instancji. W związku z tym, z powodów przedstawionych powyżej, kryterium tego nie spełnia pozwany, który nie złożył odpowiedzi na skargę. Każda próba skutecznego wniesienia przezeń odwołania wydawałaby się daremna.

105. Z drugiej strony jeżeli strona uczestniczyła w postępowaniu w pierwszej instancji, to nie może, z definicji, zostać uznana za pozwanego, który nie złożył odpowiedzi na skargę. Nie istniałby wówczas bowiem wyrok zaoczny, od którego mogłaby ona wnieść sprzeciw.

106. Uznanie, że jest inaczej, byłoby sprzeczne z logiką unijnego systemu środków zaskarżenia.

107. Nie tylko stanowiłoby to bowiem obejście norm ustanawiających proceduralny środek zaskarżenia pomyślany właśnie w celu sprzeciwienia się wyrokowi zaocznemu, ale także dewaluowało ten środek zaskarżenia, a to ze względu na różne ramy czasowe regulujące korzystanie z tych mechanizmów oraz decydujące znaczenie, jakie ma wyrok Trybunału w postępowaniu odwoławczym. W równym stopniu podważałoby to samą istotę wyroków zaocznych, które mają na celu zachęcenie do aktywnego angażowania się w postępowanie sądowe w drodze ograniczenia możliwości uczestnictwa oraz wachlarza dostępnych środków w przypadku strony, która, mimo skierowanego do niej wezwania, nie brała udziału pierwotnym postępowaniu.

108. Ponadto dopuszczenie korzystania z dwóch równoległych środków zaskarżenia byłoby równoznaczne z daniem pozwanemu, który nie złożył odpowiedzi na skargę, kolejnej szansy lub, pozostając w duchu naszej metafory, umożliwieniem mu jazdy dwoma pociągami jednocześnie. Byłoby to sprzeczne z zasadą równości wszystkich stron postępowania. Jeśliby patrzeć z tej perspektywy, rodzi się pytanie, jak można by przyjąć, że strona, która nie brała udziału w postępowaniu w pierwszej instancji, może jednak skorzystać z jednego środka zaskarżenia przed Sądem i z innego środka zaskarżenia przed Trybunałem, dążąc poprzez nie do osiągnięcia zasadniczo tego samego rezultatu.

109. Wreszcie taka sytuacja mogłaby nawet zakłócić prawidłowy przebieg postępowania i wpłynąć negatywnie na integralność ram proceduralnych, ponieważ skutkowałaby powstaniem niepewności co do tego, jaki środek zaskarżenia jest odpowiedni w konkretnej sprawie, oraz prawdopodobnie przyczyniłaby się do zwiększenia kosztów ponoszonych przez każdą stronę uczestniczącą w równoległych postępowaniach, jak również przez Trybunał³⁰.

110. Te uwagi odnoszą się w równym stopniu do wnoszenia odwołań wzajemnych.

111. W takich okolicznościach argumenty przytoczone przez pozwanego, który nie złożył odpowiedzi na skargę, w sprzeciwie od wyroku zaocznego mogą być podobne do argumentów, na które ów pozwany powołał się w odwołaniu wzajemnym. Niemniej jednak może się też zdarzyć, czego dowodem jest odwołanie wzajemne NN, że argumenty odwołania wzajemnego będą zupełnie inne.

112. W tym względzie nie podzielam stanowiska NN, że taki scenariusz doprowadzi do usprawnienia postępowania, ponieważ Trybunał będzie miał możliwość wydania wyroku kończącego postępowanie w sprawie, w którym ostatecznie rozstrzygnie również kwestie podniesione we wniesionym do Sądu sprzeciwie od wyroku zaocznego.

³⁰ Zobacz podobnie wyrok z dnia 1 października 2015 r., *Electrabel i Dunamenti Erőmű/Komisja*, C-357/14 P, EU:C:2015:642, pkt 30.

113. Taka sytuacja prowadzi natomiast do niezamierzonego przyznania korzyści pozwanemu, który nie złożył odpowiedzi na skargę, gdyż umożliwi mu skorzystanie z dodatkowego rozwiązania proceduralnego w celu przytoczenia nowych argumentów prawnych, nie gwarantując, że pierwotne argumenty, przytoczone w kontekście faktycznym sprawy przed Sądem w sprzeczności od wyroku zaocznego, zostaną prawidłowo przeanalizowane, chociażby Trybunał uznał odwołanie wzajemne za zasadne. Jest tak dlatego, że w przypadku odwołania wzajemnego Trybunał bada wyłącznie kwestie prawne.

114. Moim zdaniem opisane powyżej skutki nie odzwierciedlają określonego w aktach regulujących postępowanie przed sądami Unii zamierzonego sposobu funkcjonowania systemu środków zaskarżenia – jeden pociąg nie może zajmować dwóch torów jednocześnie.

115. W związku z tym, mając na względzie powyższe rozważania, wydaje mi się, że rozwiązanie proceduralne umożliwiające pozwanemu, który nie złożył odpowiedzi na skargę, wniesienie do Sądu sprzeciwu od wyroku zaocznego stanowi z punktu widzenia takiej strony najbardziej odpowiednią (rectius, jedyną) drogę, jaką może ona obrać w takich okolicznościach.

116. Gdy do Sądu wpływa sprzeciw od wyroku zaocznego, złożony przez pozwanego, który nie złożył odpowiedzi na skargę, pierwotny wyrok wydany w pierwszej instancji nie będzie traktowany jako ostateczny. W praktyce uwzględnienie tego sprzeciwu oznacza, że wyrok zaoczny zostanie zastąpiony nowym rozstrzygnięciem.

117. Z kolei oddalenie tego sprzeciwu jest równoznaczne z utrzymaniem w mocy wyroku zaocznego i nabraniem prezeń, w odniesieniu do postępowania w pierwszej instancji, waloru ostateczności. Na tym etapie pozwany, który nie złożył odpowiedzi na skargę, będzie mógł, jeżeli ma taki zamiar, wnieść odwołanie w terminie dwóch miesięcy od zawiadomienia o tym wyroku. Moim zdaniem ten tryb wpisuje się w zamierzony modus funkcjonowania systemu środków zaskarżenia przewidzianych na gruncie ram proceduralnych³¹.

118. W świetle powyższego podtrzymuję swój wniosek, że odwołanie wzajemne NN należy uznać za niedopuszczalne. Dlatego też Trybunał nie musi badać dwóch podniesionych w nim zarzutów NN.

119. Gdyby jednak Trybunał nie zgodził się z dokonaną przeze mnie powyżej oceną, a więc doszedł do wniosku, że odwołanie wzajemne NN jest dopuszczalne, uważam, iż – z przyczyn, które przedstawię poniżej – powinien on stwierdzić, że to odwołanie wzajemne jest zasadne, a w związku z tym uchylić zaskarżony wyrok w zakresie, w jakim dotyczy on NN.

D. Podejście, jakie przyjął Sąd wydając wyrok zaoczny wobec NN

120. Jak wspomniałem w pkt 34 niniejszej opinii, w odwołaniu wzajemnym NN podnosi dwa zarzuty. Ze względów ekonomii procesowej proponuję Trybunałowi, aby najpierw zbadał zarzut drugi NN. Ponieważ moim zdaniem ów zarzut jest oczywiście zasadny, Trybunał nie będzie musiał badać zarzutu pierwszego NN.

³¹ W takich okolicznościach jest oczywiste, że ustanowione w odpowiednich uregulowaniach wymogi formalne, w tym te określone w art. 56 statutu, będą spełnione.

121. Zarzut drugi NN dotyczy naruszenia art. 123 § 3 regulaminu postępowania przed Sądem, który określa warunki, na jakich Sąd może wydać wyrok zaoczny, a także braku uzasadnienia, w zakresie, w jakim w zaskarżonym wyroku wniesiona przeciwko niej skarga została uwzględniona, choć oddalono ją w odniesieniu do pozostałych pozwanych w pierwszej instancji, mimo że sformułowane przez Parlament żądania opierały się na tych samych argumentach prawnych i faktycznych.

122. W pkt 45–61 zaskarżonego wyroku Sąd zbadał, czy, w świetle warunków ustanowionych w art. 123 § 3 regulaminu postępowania przed Sądem, należy uwzględnić złożony przez Parlament wniosek o wydanie wyroku zaocznego przeciwko NN. Zgodnie z tym przepisem Sąd, przed wydaniem wyroku zaocznego na korzyść skarżącego, musi sprawdzić, po pierwsze, czy jest właściwy do rozpoznania wniesionej do niego skargi; po drugie, czy skarga nie jest oczywiście niedopuszczalna oraz, po trzecie, czy skarga nie jest prawnie oczywiście bezzasadna.

123. W zaskarżonym wyroku Sąd uznał, że warunki określone w art. 123 § 3 regulaminu postępowania przed Sądem są spełnione.

124. Uznawszy się za właściwy do rozpoznania skargi Parlamentu oraz stwierdziwszy, że nie jest ona oczywiście niedopuszczalna, przeszedł on do badania trzeciego spośród wymienionych powyżej warunków. W jednym krótkim punkcie wskazał on, co następuje:

„[...] prima facie analiza argumentów przytoczonych przez Parlament nie wykazuje, że skarga jest prawnie oczywiście bezzasadna. W istocie rozstrzygnięcie, czy zgłoszone przezeń roszczenie odszkodowawcze wchodzi w zakres umowy CAR i nie jest objęte wynikającą z tej umowy klauzulą wyłączającą, *wymaga bliższego zbadania* postanowień tej umowy, z uwzględnieniem ich kontekstu oraz zamiaru stron”³².

125. Na tej podstawie Sąd uwzględnił skargę Parlamentu przeciwko NN. Gdy jednak Sąd analizował zasadność skargi w odniesieniu do pozostałych pozwanych w pierwszej instancji, doszedł do wniosku, po dokładniejszym zbadaniu argumentów Parlamentu, że owe argumenty są bezzasadne, w związku z czym oddalił skargę w tej części³³.

126. Moim zdaniem te fragmenty zaskarżonego wyroku są obarczone dwoma odrębnymi naruszeniami prawa, mianowicie błędem w wykładni art. 123 regulaminu postępowania przed Sądem oraz brakiem uzasadnienia.

127. Po pierwsze, podejście przyjęte przez Sąd zdradza, że błędnie zrozumiał on cel i zakres kontroli sądowej wymaganej na gruncie art. 123 regulaminu postępowania przed Sądem oraz użyty w tym przepisie termin „oczywiście”.

128. Pragnę podkreślić, opierając się na wyjaśnieniach, które przedstawiłem niedawno w opinii w sprawie Komisja/Zjednoczone Królestwo (Wyrok Supreme Court)³⁴, że z uregulowań proceduralnych Unii dotyczących postępowań zaocznych oraz z orzecnictwa Trybunału jasno

³² Punkt 57 zaskarżonego wyroku. Zaskarżony wyrok opublikowano wyłącznie w wersji francuskiej. [Podobnie jak w oryginalnym tekście opinii dokonano tu tłumaczenia własnego (przyp. tłum.)]. Podkreślenie moje.

³³ Punkty 62–138 zaskarżonego wyroku.

³⁴ Moja opinia (C-516/22, EU:C:2023:857, pkt 44), w której odwołuję się także do opinii rzecznika generalnego J. Mischa w sprawie Portugalia/Komisja (C-365/99, EU:C:2001:184, pkt 16).

wynika, iż brak udziału pozwanego w postępowaniu nie oznacza automatycznie uwzględnienia żądań skarżącego przez sąd rozpatrujący sprawę. W postępowaniu zaocznym wykluczone jest bowiem przyjęcie założenia, że żądania skarżącego korzystają z domniemania prawdziwości.

129. Jednocześnie jednak sądy Unii powinny stosować standard kontroli, który zakłada względnie łagodne spojrzenie na żądania skarżącego. Trybunał nie jest zobowiązany do dokonania kompletnej analizy faktów podniesionych przez skarżącego i przytoczonych przez niego argumentów prawnych; nie można też od niego oczekiwać rozwijania argumentów natury faktycznej i prawnej, które mógłby sformułować pozwany, gdyby brał udział w postępowaniu. Zrzeczenie się przez pozwanego przysługującego mu prawa do stawiennictwa oznacza, że postanawia on zrezygnować w szczególności z możliwości przedłożenia dowodów, które mogą podważyć prawdziwość faktów wskazanych przez skarżącego, lub przedstawienia na swoją obronę argumentów, których przytoczenie i uzasadnienie co do zasady należy do pozwanego³⁵.

130. Krótko mówiąc, w postępowaniu zaocznym przed Sądem do skarżącego należy wykazanie, że jego żądania są „prima facie niepozbawione poważnej podstawy”³⁶. Wywiązanie się z tego ciężaru następuje wówczas, gdy argumenty przytoczone przez skarżącego na poparcie jego żądań jawią się, bez przeprowadzania dogłębnej analizy, jako wiarygodne, to znaczy wystarczająco racjonalne pod względem prawnym i faktycznym oraz, w stosownych przypadkach, jako poparte odpowiednimi dowodami.

131. Uregulowania proceduralne Unii umożliwiają sądom Unii, z uwagi na względy ekonomii procesowej, pominięcie *dogłębnego badania* żądań skarżącego w sytuacji, w której pozwany, mimo prawidłowego doręczenia mu skargi, decyduje się nie brać udziału w postępowaniu.

132. Nie można jednak przyjąć, że uregulowania te oznaczają, iż nie ma w ogóle potrzeby przeprowadzania *jakiegokolwiek badania*, jeżeli argumenty przytoczone przez skarżącego mają złożony charakter. Nie da się ukryć, że istnieje różnica między niepogłębionym badaniem a brakiem badania w ogóle.

133. Pragnę to wyraźnie zaakcentować. Kryterium ustanowione w art. 123 § 3 regulaminu postępowania przed Sądem nie jest tego rodzaju, że zezwala Sądowi na przyjęcie, iż skarżący uzasadnił prima facie pod względem prawnym i faktycznym swoje żądania tylko dlatego, że podniesiona przez niego kwestia jest tak złożona (pod względem prawnym lub faktycznym), iż wymaga dokładniejszego zbadania. Jeśli chodzi o przedstawiane argumenty, złożoność nie uzasadnia rezygnacji z jakiegokolwiek formy oceny sądowej tych argumentów³⁷.

134. Tymczasem tak właśnie się stało w niniejszej sprawie w odniesieniu do żądań podniesionych wobec NN przez Parlament. Z punktu 57 zaskarżonego wyroku wynika w sposób niepozostawiający jakichkolwiek wątpliwości, że Sąd w ogóle nie zbadał tych żądań pod względem merytorycznym.

³⁵ Ibidem, pkt 46, 47.

³⁶ W tym kontekście muszę podkreślić, że istnieje pewna niewielka różnica w brzmieniu przepisów regulujących postępowania zaoczne przed oboma sądami Unii. Zgodnie z art. 152 § 3 regulaminu postępowania przed Trybunałem Trybunał ma sprawdzić, „czy żądania skarżącego zdają się zasadne”, podczas gdy art. 123 § 3 regulaminu postępowania przed Sądem wymaga od Sądu upewnienia się, czy skarga jest „prawnie oczywiście bezzasadna”. Wydaje mi się, że standard oceny argumentów przytaczanych przez skarżących jest w przypadku postępowania przed Sądem nieco niższy niż w przypadku postępowania przed Trybunałem. Wynika to prawdopodobnie z faktu, że w ramach systemu sądowego Unii Trybunał jest sądem ostatecznej instancji.

³⁷ Zobacz analogicznie moja opinia w sprawie EBC/Crédit lyonnais (C-389/21 P, EU:C:2022:844, pkt 56–58, 62).

135. Oznacza to, że Sąd naruszył prawo przy wykładni i stosowaniu art. 123 regulaminu postępowania przed Sądem. Sąd powinien był przynajmniej zbadać, czy, w świetle postanowień umowy odczytywanych z uwzględnieniem ich kontekstu, interpretacja umowy, za którą opowiada się Parlament, jest na tyle wiarygodna, że uzasadnił on *prima facie* pod względem faktycznym i prawnym swoje żądania.

136. W każdym wypadku wydaje mi się równie oczywiste, że dany argument przestaje być wiarygodny, jeżeli Sąd, w tym samym orzeczeniu, rozstrzyga o zasadności tego argumentu i dochodzi, po dokładniejszej analizie, do wniosku, iż jest on pozbawiony podstaw.

137. Jak już wyjaśniłem, art. 123 regulaminu postępowania przed Sądem *zezwala* Sądowi na odstąpienie od szczegółowego badania żądań skarżącego w postępowaniu zaocznym. Tego przepisu nie można jednak interpretować w ten sposób, że *zobowiązuje* on Sąd do ograniczenia się do łagodnej formy kontroli przy dokonywaniu oceny argumentów przytoczonych przeciwko pozwanemu, który nie złożył odpowiedzi na skargę, gdy, z tego czy innego powodu, owe argumenty powinny zostać poddane bardziej wnikliwej analizie.

138. Trudno zrozumieć logikę leżącą u podstaw orzeczenia, w którym sąd uznaje, w jednym miejscu (in casu w ramach oceny dotyczącej NN), że określone argumenty (zarówno prawne, jak i faktyczne) nie są oczywiście błędne, po czym w innym miejscu (in casu w ramach oceny dotyczącej pozostałych pozwanych w pierwszej instancji) stwierdza, iż te same argumenty są błędne.

139. Z dokonanej przez Sąd wykładni art. 123 regulaminu postępowania przed Sądem zdaje się wynikać, że w niektórych przypadkach jest on w istocie zobowiązany uwzględnić dany argument mimo pełnej świadomości, iż ów argument jest obarczony błędem, oraz – co gorsza – mimo przyznania tego w sposób wyraźny w tym samym orzeczeniu.

140. Moim zdaniem nie można uznać, że stanowi to przejaw należytego i sprawiedliwego pełnienia przez Sąd funkcji orzeczniczej. Zasadniczo orzekalby on bowiem na niekorzyść strony, która nie wdała się w spór, z tej tylko przyczyny, że postanowiła ona nie brać udziału w postępowaniu. Jak już jednak wyżej wspomniano, nie taka jest treść uregulowań Unii w dziedzinie postępowań zaocznych. Niezmiennie zobowiązują one sądy Unii do dokonania oceny sprawy – chodzi tu zaś o ocenę, która, choć przeprowadzana w sposób nieco łagodniejszy, musi jednak czynić zadość wymogom wynikającym z art. 47 karty.

141. W tym względzie nie należy zapominać, że decyzja o nieuczestniczeniu w postępowaniu, choć można nad nią ubolewać, pozostaje jednak całkowicie w gestii danej strony, a tym samym jest zgodna z prawem³⁸. Oczywiście taki wybór wiąże się z ryzykiem uzyskania statusu pozwanego, który nie złożył odpowiedzi na skargę; tenże może zaś prowadzić do wydania wyroku zaocznego, który – jak już wyjaśniono – niesie za sobą szereg konsekwencji proceduralnych, z których część nie jest korzystna dla pozwanego.

142. Gdyby jednak Sąd dokonywał wykładni uregulowań proceduralnych Unii w ten sposób, że nakładają one na niego, niezależnie od okoliczności, obowiązek automatycznego przychylenia się do argumentów skarżącego, należałoby to uznać za wykroczenie poza brzmienie i cel tychże uregulowań.

³⁸ Zobacz podobnie moja opinia w sprawie Komisja/Zjednoczone Królestwo (Wyrok Supreme Court) (C-516/22, EU:C:2023:857, pkt 52).

143. Moje stanowisko wydaje się znajdować potwierdzenie w wydanym przez Trybunał (w składzie wielkiej izby) wyroku Tomkins, w którym utrzymał on w mocy orzeczenie Sądu o skróceniu czasu trwania przypisywanego jednej spółce zachowania antykonkurencyjnego w oparciu o ustalenia poczynione w odniesieniu do innej spółki, mimo że pierwsza z tych spółek nie sformułowała żadnego żądania odnośnie do czasu trwania naruszenia³⁹. Komisja zarzuciła Sądowi wydanie orzeczenia ultra petita. Trybunał oddalił jednak odwołanie i uznał zasadniczo, że obie spółki były ze sobą powiązane (spółka dominująca i spółka zależna) oraz że nie chodziło o dwa odrębne zachowania naruszające reguły konkurencji, lecz o jednolite naruszenie, za które do odpowiedzialności można pociągnąć obie spółki.

144. Wydaje się, że zasady wypływające z tego wyroku można zastosować mutatis mutandis w niniejszej sprawie. Pozwane w pierwszej instancji są ze sobą powiązane w tym sensie, że wszystkie wiąże jedna i ta sama umowa oraz że wszystkie zostały pozwane łącznie przez Parlament przed Sąd w związku z zarzucanym niewykonaniem owej umowy. W tym postępowaniu czterech ubezpieczyciele znajdowali się w identycznej sytuacji faktycznej i prawnej – Parlament twierdził, w oparciu o te same podstawy prawne, że ciąży na nich współodpowiedzialność za zwrot kosztów związanych ze szkodą wyrządzoną jednym konkretnym zdarzeniem (to znaczy zgłoszonym zalaniem budynku KAD).

145. Podobnie jak w wyroku Tomkins, w którym sądy Unii nie mogły przypisać temu samemu zachowaniu dwóch różnych czasów trwania w zależności od danej spółki, z powodów związanych z ich zachowaniem w postępowaniu sądowym, w niniejszej sprawie nie mogą one uznać, że te same postanowienia tej samej umowy mają dwa różne znaczenia w zależności od danej spółki, z powodów związanych z ich zachowaniem w postępowaniu sądowym.

146. Ponadto z powyższego wynika, że zaskarżony wyrok jest również dotknięty brakiem uzasadnienia – w jego pkt 57 nie dokonano żadnej oceny prima facie argumentów przytoczonych przez skarżącego, a dodatkowo ów punkt jest sprzeczny z pkt 62–138 tego wyroku⁴⁰.

147. W świetle powyższego uważam, że zaskarżony wyrok jest, po pierwsze, obarczony błędem w wykładni art. 123 regulaminu postępowania przed Sędem oraz, po drugie, dotknięty wadą niewystarczającego i wewnątrznie sprzecznego uzasadnienia w odniesieniu do wyjaśnienia, dlaczego spełniony został trzeci z wymogów przewidzianych w tym przepisie, który zezwala Sądowi na wydanie wyroku zaocznego na korzyść skarżącego.

148. Dlatego też gdyby Trybunał uznał odwołanie wzajemne NN za dopuszczalne, powinien on, moim zdaniem, uchylić pkt 1 i 3 sentencji zaskarżonego wyroku.

VI. Wnioski

149. W świetle powyższych rozważań proponuję, by Trybunał:

- stwierdził, że odpowiedź Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij NV na odwołanie główne jest dopuszczalna;

³⁹ Zobacz analogicznie wyrok z dnia 22 stycznia 2013 r., Komisja/Tomkins, C-286/11 P, EU:C:2013:29.

⁴⁰ W rzeczywistości gdyby Sąd zdecydował się zbadać żądania Parlamentu wysunięte wobec pozostałych trzech pozwanych w pierwszej instancji przed zbadaniem żądań Parlamentu wysuniętych wobec NN, wewnątrznie sprzeczny charakter zaskarżonego wyroku ujawniłby się w sposób jeszcze bardziej jaskrawy. W tym względzie wątpię, że Sąd doszedłby do tych samych wniosków w odniesieniu do NN.

- odrzucił odwołanie wzajemne Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij's jako niedopuszczalne.